

BÖLÜM 13

BİYOLOJİ DERS KİTABINDA YER ALAN HÜCRE BÖLÜNMELEİ ÜNİTESİNDEKİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ETKİNLİKLERİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Nilüfer İTKİ POLAT2

Osman ÇİMEN3

GİRİŞ

TTKB'nin 2007 yılında yayımladığı programda, belirtilen sınıf düzeylerinde okuyan her öğrencinin biyoloji okuryazarı olarak yetiştirilmesi amaçlanmıştır. Biyoloji okuryazarlığı; bu alanda yer alan kavramları bilen ve kavramlar arasında ilişkiler kurabilen, bilgiyi zihninde yapılandırarak organize ettikten sonra farklı konulara entegre edebilen ve bilimsel araştırma basamaklarını hayatında uygulayabilmektir (Uno & Bybee, 1994). Dolayısıyla biyoloji programı; biyoloji biliminin doğasında değişiklik yapmak, araştırarak sorgulamanın yanında teknolojiyi kullanarak gündelik yaşam becerileriyle bağlantı kurarak uygulamaya koyma gibi ihtiyaçlara optimum düzeyde yer verilecek biçimde revize edilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018, s. 11).

Eğitim sisteminin vazgeçilmeyen araç gereçlerinin başında ders kitapları yer almaktadır. Türk eğitim sisteminde öğretim programlarındaki derslerin içeriğiyle ilgili olan bilgileri sunan ders kitapları; öğretim girdilerini pekiştirme, öğrencileri yazılıya hazır bulundurma, olanağı sağlayan materyalidir (Toprak, 1993). Ders kitapları öğrencilerin çalışmasına, araştırmasına, düşünmesine

¹Yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

²Yüksek Lisans Mezunu Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, nlfrazi@gmail.com,

³Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Biyoloji Eğitimi AD, osman.cimen@gmail.com

KAYNAKÇA

- Alp, M. (2006). *İlköğretim 4. Sınıf Fen Ve Teknoloji Dersi Yeni Müfredat Programının İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- AŞICI, M., BAŞTÜRK, M., ÇEBİ, A., DELİCE, A., KABAPINAR, F., KABAPINAR, Y., KAPTAN, A., KAPTAN, S., KILIÇ, D., MOZAKOĞLU, M., ORAL, B., YANGIN, B. (2005). *Konu alanı ders kitabı incelemesi*. Ö. Demirel, K. Kıroğlu (ed.). Ankara: Öğreti.
- Baykul, Y. (1999), *İlköğretimde ölçme ve değerlendirme. İlköğretimde etkili öğretmen ve öğrenme öğretmen el kitabı*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi/MEB.
- Bulut, İ. (2006). *Yeni İlköğretim Birinci Kademe Programlarının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem.**
- Ceyhan, E. & Yiğit, B. (2003). *Konu alanı ders kitabı incelemesi*. Ankara: Anı.
- Çobanoğlu, E. O., Şahin, B. and Karakaya, Ç. (2009). *Examination of the biology textbook for 10th grades in high school education and the ideas of the preservice teacher, ScienceDirect, Procedia Social and Behavioral Sciences 1, 2504-2512.*
- Coşkun, İ. Kaya & Kuglin, J. (Eds.) (1996). *Türkiye ve Almanya'da ilköğretim ders kitapları*. Ankara: Basımevi.
- Çetin, S. & Çakır, M. (2013). **2007 biyoloji öğretim programındaki ölçme ve değerlendirme anlayışının ortaöğretim ders kitaplarına yansımalarının değerlendirilmesi. Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3(2), 104- 113.**
- Demirel, Ö. (2000). *Plandan Uygulamaya Öğretme Sanatı*. Ankara: Pegem.
- Ersoy, E. (2008). *İlköğretim I. Kademe Fen Ve Teknoloji Dersindeki Ölçme ve Değerlendirme Uygulamasının Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Fidan, B. (2010). *Fen ve teknoloji programındaki ölçme ve değerlendirme anlayışının 4. Ve 5. Sınıf ders kitaplarına yansımaları*. Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Göçer, A. (2010). İlköğretim Türkçe ders kitaplarının ölçme ve değerlendirme açısından incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11 (1) , 197-210.*
- Gümüş, E. (2004). Ortaöğretim coğrafya ders kitaplarına bir bakış. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 1, s. 83, İstanbul.*
- Işık, C. (2008). İlköğretim ikinci kademesinde matematik öğretmenlerinin matematik ders kitabı kullanımını etkileyen etmenler. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 16(1), 163-176.*
- Kabapınar, F. (2005). *Konu alanı ders kitabı incelemesi*. Ö. Demirel(ed.), Ankara: Pegem.
- Kete, R., Ensari, N. (2006). Lise 1 biyoloji ders kitaplarına ait öğrenci tutumları. *VII. Ulusal Fen Bilimleri Ve Matematik Eğitimi Kongresi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Ankara, 80.*
- Kılıç, A. ve Seven, S. (2002). *Konu alanı ders kitabı incelemesi*. Ankara: Anı.
- Morgil, F. İ. & Yılmaz, A. (1999). Lise kimya-II ders kitaplarının öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 1(1), 26-41.*
- Özbaş, S. (2011). *Biyoloji ders kitaplarının içerik, yöntem ve didaktik açıdan değerlendirilmesi*. Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Tabak, R. (2007). *İlköğretim 5. Sınıf Fen Ve Teknoloji Ders Programının Öğrenme –Öğretme Ve Ölçme Değerlendirme Yaklaşımları Kapsamında İncelenmesi (Muğla İli Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- TTKB (2018). *Orta öğretim biyoloji dersi öğretim programı*. Ankara: MEB-Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı. [Online]:<http://ttkb.meb.gov.tr/>. sayfasından erişilmiştir.
- Toprak, T. (1993). *İlkokul ders kitaplarının öğretim programına uygunluğunun değerlendirilmesi (Adana ilinde bir araştırma)*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Uno, G. E., ve Bybee, R. W. (1994). Understanding the dimensions of biological literacy. *Bioscience*, 44(8), 553-557.
- Yetkin, Y. (2000). Biyoloji eğitimi, öğretimi ve öğretmen yetiştirilmesinde yeni yaklaşımlar: Biyoloji felsefe ve mantığının anlaşılması. *IV. Fen Bilimleri Eğitimi Kongresi*, 51- 56.